

Sygn. akt I NSW 4893/20

POSTANOWIENIE

Dnia 31 lipca 2020 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Mirosław Sadowski (przewodniczący, sprawozdawca)

SSN Paweł Księżak

SSN Oktawian Nawrot

w sprawie z protestu wyborczego W. P. przeciwko wyborowi Prezydenta
Rzeczypospolitej Polskiej
przy udziale

1) Przewodniczącego Państwowej Komisji Wyborczej

2) Prokuratora Generalnego

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Kontroli Nadzwyczajnej i Spraw
Publicznych w dniu 31 lipca 2020 r.,

postanawia:

pozostawić protest wyborczy bez dalszego biegu.

UZASADNIENIE

W. P., na podstawie art. 82 § 1 pkt 2 ustawy dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz.U. z 2019 r. poz. 684 ze zm.) wniósł protest przeciwko wyborowi A. S. D. na Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej. Wnoszący protest podniósł, że w dniu 7 lipca 2020 r. w za pośrednictwem systemu ePUAP złożył wniosek o dopisanie do spisu wyborców w miejscowości K.. Informację o dopisaniu do spisu wyborców, wnoszący protest otrzymał 15 lipca 2020 r. W związku z powyższym był zmuszony do poszukiwania właściwej komisji, gdzie mógłby zgłasować. Nadto wnoszący protest zarzucił mediom publicznym, że stanowiły „narzędzie kampanijne na rzecz urzędującego Prezydenta.”

Wnoszący protest załączył wydruk potwierdzenia dopisania się do spisu wyborców.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Protest należało pozostawić bez dalszego biegu.

Zgodnie z art. 129 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej wyborcy przysługuje prawo zgłoszenia do Sądu Najwyższego protestu przeciwko ważności wyboru Prezydenta Rzeczypospolitej na zasadach określonych w ustawie. W myśl art. 82 § 1 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (t.j. Dz. U. z 2019 r. poz. 684 ze zm.; dalej: k.wyb.), przeciwko ważności wyborów, ważności wyborów w okręgu lub wyborowi określonej osoby może być wniesiony protest z powodu dopuszczenia się przestępstwa przeciwko wyborom, określonego w rozdziale XXXI Kodeksu karnego, mającego wpływ na przebieg głosowania, ustalenie wyników głosowania lub wynik wyborów (pkt 1) lub naruszenia przepisów Kodeksu wyborczego dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów mających wpływ na wynik wyborów (pkt 2). Zgodnie natomiast z art. 321 § 3 k.wyb. wnoszący protest powinien sformułować w nim zarzuty oraz przedstawić lub wskazać dowody, na których opiera swoje zarzuty.

Wnoszący protest oparł swoje zarzuty na naruszeniu przez organy samorządu terytorialnego przepisów dotyczących prawidłowego sporządzenia listy wyborców. Wnoszący protest, wobec braku potwierdzenia rejestracji w systemie ePUAP, mógł skontaktować się z właściwym Urzędem Gminy, celem uzyskania stosownych ewentualnie konieczności złożenia reklamacji.

Zgodnie z art. 36 § 2 i 4 k.wyb. spis wyborców jest udostępniany do wglądu. Przepis § 15 ust. 1 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych z dnia 29 grudnia 2014 r. w sprawie spisu wyborców (Dz. U. z 2015 r., poz. 5 ze zm.) stanowi, że udostępnienie spisu wyborców następuje na pisemny wniosek wyborcy, zgodnie natomiast z § 16 ww. rozporządzenia udostępnianie spisu wyborców do wglądu następuje przez udzielenie informacji, że osoba wskazana we wniosku jest ujęta w spisie wyborców lub nie figuruje w spisie, w tym również z powodu skreślenia ze spisu, albo że dane wpisane we wniosku różnią się od danych osoby wpisanej

do spisu wyborców. Na żądanie wnioskodawcy udzielona informacja jest potwierdzana na piśmie. Nieuwzględnienie w spisie wyborców, stosownie do art. 37 § 1 k.wyb., podlega reklamacji. Na decyzję nieuwzględniającą reklamacji przysługuje skarga do właściwego miejscowo sądu rejonowego (art. 37 § 2 w zw. z art. 22 § 5 k.wyb.).

Wnoszący protest nie dochował należytej staranności i zaniechał podjęcia jakichkolwiek działań mających na celu pozytywne rozpatrzenie jego wniosku o dopisanie do listy wyborców przed dniem wyborów Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej wyznaczonych na 12 lipca 2020 r.

Zgodnie z art. 322 § 2 k.wyb. Sąd Najwyższy pozostawia bez dalszego biegu protest dotyczący sprawy, co do której w Kodeksie przewiduje się możliwość wniesienia przed dniem głosowania skargi lub odwołania do sądu lub do Państwowej Komisji Wyborczej. Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 2 k.wyb. pozostawił bez dalszego biegu protest W. P. w zakresie pierwszego zarzutu.

W dalszej kolejności Sąd Najwyższy rozważył drugi z podniesionych przez wnoszącego protest zarzutów, tj. działanie mediów publicznych na rzecz urzędującego Prezydenta RP. Sygnalizowane w proteście działania telewizji publicznej nie mogą stanowić naruszenia przepisów kodeksu dotyczących głosowania, ustalenia wyników głosowania lub wyników wyborów, mającego wpływ na wynik wyborów (art. 82 § 1 pkt 2 k.wyb.). Sąd Najwyższy stoi na stanowisku, że działalność informacyjna mediów, także telewizji publicznej, w okresie przedwyborczym, nawet jeżeli w ocenie wnoszących protest narusza zasady obiektywizmu czy też pluralizmu w zakresie przedstawiania różnych poglądów i stanowisk oraz wpływa na kształtowanie opinii publicznej w sposób negatywny, czy wręcz stanowi „uprawianie polityki”, nie może być jednocześnie uznana za realizującą znamiona czynu z art. 249 pkt 2 k.k. Nie stanowi bowiem zakłócenia, czy jakiegokolwiek negatywnej ingerencji w prawo do swobodnego oddania głosu w wyborach przez określonego wyborcę czy wyborców, a do tego musiałoby się sprowadzać przeszkadzanie, o którym mowa w powołanym przez wnoszącego protest przepisie. Zarzut braku obiektywizmu w działalności telewizji publicznej, a tym samym swego rodzaju propagowanie jednej opcji politycznej połączone

z przedstawianiem innej w negatywnym świetle, może być rozważany jedynie jako agitacja wyborcza, o której mowa w art. 105 § 1 k.wyb.

Zgodnie natomiast z art. 111 § 1 k.wyb. jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (Dz. U. z 2018 r. poz. 1914), materiały wyborcze, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wniosek o wydanie orzeczenia: 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji; 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje; 3) nakazania sprostowania takich informacji; 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste; 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone; 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego. Publikacja sprostowania, odpowiedzi lub przeprosin następuje najpóźniej w ciągu 48 godzin, na koszt zobowiązanego. W sprawach, o których mowa powyżej nie stosuje się przepisu art. 104 k.wyb., co oznacza, że szybka ścieżka sądowa, w tym także wykonanie postanowień sądu obowiązujące w przypadku rozpowszechniania nieprawdziwych wiadomości, jest stosowana niezależnie od zakończenia kampanii wyborczej, tj. również w okresie tzw. ciszy wyborczej. Wykonanie prawomocnego postanowienia sądu w tych sprawach nie narusza przepisów o „ciszy wyborczej”.

Mając na uwadze powyższe, Sąd Najwyższy na podstawie art. 322 § 1 w zw. z art. 321 § 1 i 3 Kodeksu wyborczego, pozostawił protest W. P. bez dalszego biegu także w zakresie drugiego z podnoszonych przez niego zarzutów.